

גיליון מס' 275

יביע אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

פרשת מנחם

מאמר השבוע
חא"ת ראש המוסדות
הרה"צ יגאל כהן שליט"א

מאמר השבוע

הנהגות מן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת החיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

שלבי התקדמות הבניה:

שלב התקדמות הבניה

03-8000770

זמני כניסה ויציאת השבת
הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	19:32	19:35	19:31
יציאה:	20:23	20:26	20:22
ד"ת:	21:18	21:22	21:18

בירושלים: ללוחים 40 דקות 19:24

"חצי הכוס ה..."

שיש לך, תלמד להגיד תודה רבה על הטוב שיש לך, על החלק הפלא שיש לך.

"תודה רבה" - זהו משפט עם עצמה, ברגע שאתה לומד לומר אותו, הוא משקנע את הקב"ה יותר מכל דבר אחר, הקב"ה רוצה לתת לך שפע של ברכה, אף שלא מגיע לך, רק תגיד: "תודה רבה".

שלוש תפילות ביום אנחנו אומרים לקב"ה: "תן לי כסף, תן לי ילדים, תן לי בריאות", כל אחד מהבקשות שהוא מבקש. אבל, לפחות בתפילה אחת ביום, אדם חייב לתקן לעצמו שבתפילה הזו הוא אינו מבקש, בתפילה הזו הוא רק עוצר ומודה לקב"ה על מה שיש לו. וזה בשבילנו, כי רק כך אנחנו נלמד להעריך את הדברים הטובים שקורים לנו בחיים. רק כך אנחנו נהפך להיות אנשים שמחים יותר.

אדם שנוכח לעצבות, סימן שהוא אינו מעריך את מה שיש לו, ולכן אינו רואה את כל העולם הטוב, ואינו שמח. תשאל את עצמך: "מה דעתך על העירייה?". זה מבחן בהפך הטוב. אם אתה אומר לעצמך דברים שליליים, תדע שאתה כפוי טובה.

יכול להיות שיש דברים שליליים, אבל איפה כל הדברים הטובים? בבקר לוקחים לך את האשפה, אתה פותח את הברז ויוצא לך מים. מדוע אתה מקבל את הכל כמוכר מאליך? "חייבים לי" - אם אתה חושב שאנשים חייבים לך, נראה שאתה חושב שגם בורא עולם חייב לך. אתה כפוי טובה. לא פלא שאין לך שמחת חיים - אתה עצוב.

מספרים על שלשה שישבו ודנו בינם לבין עצמם: "מה היה קורה אם בורא עולם היה נותן להם 'מפתח', של כל מה שהם רוצים לעשות בעולם, הם היו יכולים לעשות?" הראשון אמר: "אני הייתי לוקח מיד את המפתח של הפרנסה, הולך ומחלק פרנסה לכל העולם, שכלם יחיו ברוח. והייתי מבטל את כל המלחמות בעולם, שיהיה שלום בעולם." השני אמר: "אני הייתי הולך לכל החולים ומרפא אותם."

השלישי היה נבון יותר, הוא אמר: "אני לא הייתי משיגה שום דבר, כלום! אני לא יותר טוב ולא יותר חכם מבורא עולם, אם בורא עולם הביא את העולם למצב שהוא נמצא כעת, ברור שזה המצב הטוב ביותר בעולם בשביל כל אחד ואחד ברגע זה. אין יותר טוב מזה בעולם..."

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

איננו מספיק מעריכים את הכוח שיש לנו בידים? אנחנו צריכים לדעת להעריך את זה שאנחנו יכולים להרים את הידים, להודות לה' על הכוח שנתן לנו בידים, להגיד תודה רבה לבורא עולם על כל היסודים שהוא עושה עמנו.

צריך לזכור בכל רגע, שבכלל לא מובן מאליך שאפשר לו לאדם להזיז את הידים, ללכת בלי לקבל סחחורות, לאכל בפה, שהעיניים שלו רואות, שיש לו יכלת להקשיב, לדבר. ובכל זאת הקב"ה נותן לנו בכל רגע ורגע מתנת חנם, לראות, לשמע, לדבר. בריאות איתנה. תגיד: "תודה רבה!"

אם אתה עיף, תנשק את בורא עולם נשיקות עד אין סוף: "תודה רבה לך, רבוננו של עולם, שהגעתי למצב שאני עיף, כי פנראה קדם לך הנה לי כח". ואם הגעת לבית מבלגן, סימן שיש לך ילדים בבית. בנדאי לא היית רוצה שלא יהיה בלגן. אם יש לך הרבה כביסות לעשות, יש לך הרבה עבודה בקיוון הבית, תגיד: "תודה רבה לך, בורא עולם, שיש לי הרבה כביסה לעשות, שיש לי הרבה חדרים לנקות", כי פנראה ה' זכה אותך בילדים ובית גדול.

אמרה לי אשה אחת: "העוונת שלי קודחת לי במח, מה עושים?". לא כל כך הבנתי את הבטוי "קודחת", כאלו מה... אבל אמרתי לה: "אין בעיה! אני אקח את העוונת שלך אלי הביתה. גם יש לך עוונת וגם את מתלוננת? במקום שתגיד תודה רבה לבעלך שדאג לך, שהתחשב בך, הביא לך עונת הביתה, במקום להודות את אומרת: 'הבאת לי עונת שכל היום קודחת לי בראש'. זו כפיות טובה גמורה."

אנחנו צריכים להתחיל להגיד: "תודה!", כי החיים שלנו תותים - תודה ושוב תודה. לעולם לא להתלונן, רק להודות ולבחן לבורא עולם.

חצי הכוס המלאה

פעם שאלתי את עצמי: "מה היה עושה אדם לפני 700 שנה כשהוא היה צריך משקפים? הולך בלי משקפים. אם כן, מדוע אנחנו היום שיש לנו משקפים, במקום שנגיד: תודה רבה לבורא עולם, אנחנו שואלים: למה יש לי משקפים?". בורא עולם החליט שיהיה לך משקפים, אבל הוא רחם עליך, והוא זרק חקמה באנשים שיעשו משקפים, והכל בשביל שתוכל ללכת עם משקפים ולראות.

אז במקום לבכות ולראות את הרע שיש לך, את החסר

הנהגות מרן

רבנו הרב עבדיה יוסף זצוק"ל

חינוך הבנים

להלן כמה מהנהגותיו בקודש של מרן זצוק"ל בענין חינוך הבנים:

- א. עודד את נכדיו הקטנים שילבשו כיפה לראשם. ושאר לא יישנו בראש מגולה.
- ב. הנהיג את בניו הקטנים משהגיעו לגיל שלוש ללבוש ציצית קטן, וכמו כן הורה להנהיג בתלמודי תורה לעודד ילדים קטנים שיקפידו במצוות ציצית קטן.
- ג. כשהביא לבניו לאכול היה רגיל לומר להם 'תאכלו שיהיה לכם כח ללמוד תורה!'
- ד. בשעת התפילה היו בניו הקטנים יושבים לידו והיה משגיח עליהם לבל יצאו החוצה וישחקו.

ופעם ביאר ביאור נפלא, על הכתוב שהקדוש בוך הוא שאל את משה "מזה בידך ויאמר משה. ויאמר השליכהו ארצה, וישלכהו ארצה ויהי לנחש". שמות (ד, ב). ואח"כ (בפסוק ד) כתוב "וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו". המלה "מזה" בגימטריא עולה כמניין "בן", וביאור הדבר, דאם האב משליך את בנו מלפניו, ואין שם לבו על חינוכו, הרי שסוף הבן יהיה כ'נחש' לאביו, אך אם שולח ידו ומחזיק בו ומחנך אותו בדרך טובה, הרי שלעת זקנה יהי לו למשענת כ'מטה' (מתוך ספר מנהגי הראשון לציון ח"ג, ניתן להשיג במס' 052-7156961).

שאלות ותשובות

מאת מורנו הרב"ג יגאל כהן שליט"א

שאלה: אני עובד בעירייה ובעיר שלנו תופסים חתולים ומסרסים אותן האם הדבר מותר? **תשובה:** אסור לסרס שום בהמה או חיה והדבר אסור מהתורה, וגם לומר לגוי שיסרס אסור. עיין מרן בש"ע אבן העזר סי' ה' סע' יא-יב.

שאלה: שלום לרב אני איש ציבור ומפאת המצב הביטחוני הצמידו לי מאבטח וכל פעם שאני יוצא מהבית, השומר שבביתי מתקשר למאבטח שמלווה אותי ולרוב הם יהודים ופעמים אף נוסעים בשבת. האם הדבר מותר מפני פיקוח נפש?

תשובה: זו בעיה שגורם ליהודי לחלל שבת מפני שרוצה לצאת מהבית, ולהלכה: שיישאר בבית. או שמערב שבת יסדרו למאבטח מקום בסמוך לבית ולסכם איתו את השעות שאתה צריך לצאת שלא יהיה חילול שבת של יהודי על ידו (ואין כאן פיקוח נפש כי יש באפשרותך להישאר בבית ולא לגרום לחילול שבת).

שאלה: כשאוכלים גלידה בגביע האם יש לברך על הגביע בנפרד?

תשובה: אם הגביע חשוב וטעים מברכים עליו, אבל אם זה גביע פשוט שאין לו כ"כ טעם ורק נועד בעיקר להחזיק את הגלידה אין צריך לברך עליו ונפטר בברכת 'שהכל'. עיין מרן ש"ע או"ח סי' רב סעי' יב ובאול"צ ח"ב עמ' ככו.

שאלה: מי שהתגייר שהיה קטן יחד עם הוריו האם צריך לחזור ולהתגייר כשיגדל?

תשובה: קטן שהתגייר עם הוריו נחשב יהודי לכל דבר ועניין, ואין צריך גיור נוסף. אולם אם כאשר יגיע לגיל מצוות (13 שנה) יאמר שרוצה לחזור להיות גוי, הגיור בטל. אבל אם התנהג מנהג יהדות כשהגיע לגיל מצוות הרי הוא יהודי ואינו יכול להתחרט שוב. מרן הש"ע יור"ד סי' רסח סעי' ז-ח.

שאלה: האם מברכים על כדור מציצה לכאב גרון?

תשובה: אם יש לו טעם טוב מברכים עליו וכן על כל תרופה שיש לה טעם. מרן ש"ע או"ח סי' רד סעי' ח.

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד אין סומכים על הנס שלוחי מצוה

לאחר שמאס ה' בשאול המלך ציווה על שמואל הנביא ללכת לביתו של ישי מבית לחם ולמשוח למלך את אחד מבניו (דוד), שמואל הנביא חשש ששאל ישמע על כך והרוג אותו כדין מורד במלכות, על מנת להבין את חששו של שמואל הנביא, עלינו להקדים את דברי החיד"א ('חומת אנך' שמואל א טז, א) בשם האריז"ל ('ליקוטי תורה' שמות ג, י), המבאר את נבואתו הראשונה של ישעיהו הנביא.

היה זה לאחר ששמע ישעיהו את קול ה' שאומר (ישעיהו ו, ח) "אַתְּ מִי אֶשְׁלַח וְיָמִי יִלְךְ לְנוֹ", שואל האריז"ל מהו ההבדל בין הלשון "אֶשְׁלַח" לבין הלשון "יִלְךְ"? ומבאר, הלשון "אשלח" היא מלשון שליחות כשהכוונה היא לשליחות לבשר בשורות טובות, והנביא נקרא כשלוחו של בורא עולם, אך הלשון "ילך" היא לשון עצמאית שאינה נקראת על שם המשלח, אלא כמי שהולך מחמת עצמו, וזה, כאשר הנביא נשלח לבשר בשורות רעות שנגזרו על האדם מחמת מעשיו הרעים, בשליחות זו לא מוזכר לשון שליחות, כי בורא עולם ברחמיו על האדם לא רוצה

מפני שאול, ואף אחד מהם לא סמך על נס גלוי, ללמדך שעל פי רוב בורא עולם עושה ניסים רק כאשר הם משתלבים בדרך הטבע, ולכן אנו נדרשים לנהוג במשנה זהירות שלא להיפגע, וכך גם נהג שמואל הנביא בשליחותו זו.

וכתב רבינו בחיי בספרו 'חובות הלבבות' (שער הביטחון תחילת פרק ד) שממעשה זה תילמד הלכה לדורות עד כמה על האדם להישמר מלהיכנס למקום סכנה, ואף נוקט בלשון חריפה, שמי שמכניס עצמו למקום סכנה אינו נקרא 'עובד השם' או 'בעל ביטחון', אלא 'ממרה את רצון השם'. שהרי שמואל הנביא כשהלך בשליחות ה' נהג במשנה זהירות ובורא עולם הסכים עמו, קל וחומר לכל אחד מאיתנו שעליו להזהר מלהיכנס למקום סכנה, אף בעת שליחות של מצוה, כי הכלל ש'שלוחי מצוה אינם ניזוקים' לא נאמר על מקום שההיזק מצוי (פסחים ח ע"ב) ואין לנו לסמוך על הנס, ואף אם יעשו לו נס ינקו לו מזכויותיו.

ששמו יוזכר על דבר חובה, וכביכול הנביא אומר את הבשורה הרעה מעצמו. והנביא ישעיהו נענה לקריאה להיות שליח רק לדברי נבואה טובים ולכן ענה ואמר (שם) "הֲנִינִי שְׁלִיחִינִי", מלשון שליחות, אך ה' השיב לו שכנביא עליו ללכת גם לשליחויות של בשורות רעות, ולכן ענה בלשון (ישעיהו ו, ט) "לֶךְ וְאָמַרְתָּ לְעַם הַזֶּה" כשהלשון "לך" אינה מורה על שליחות, אלא כביכול על מעשה עצמאי.

לאחר הקדמה זו ניתן להבין ממה נבע חששו של שמואל הנביא, מכיוון שבורא עולם אמר לשמואל הנביא (שמואל א טז, א) "וְלָךְ אֶשְׁלַחְךָ אֶל יְשִׁי" הבין שמואל הנביא מהמילה "אֶשְׁלַחְךָ" שבשליחות זו ישנה בשורה טובה עבור אחד מבניו של ישי שעתידי להיות מלך, ומשמילה "לך" הבין שמואל הנביא, שבשליחות זו ישנה גם בשורה רעה עבור שאול שיאבד את מלכותו, ולכן חשש מפני שאול שלא יפגע בו, כי כביכול לעניין זה אינו שליח ה'. ובורא עולם אכן הסכים עמו, והורה לו ליצור 'סיפור כיסוי' כדי שלא יחשדו בו ולא להתעלם מהחשש. ומביא הרד"ק (שמואל א טז, ב) שגישה זו היתה רווחת אצל כל גדולי האומה, כגון יעקב כשנמלט מיד עשיו פעל בתחבולות, ויהושע בן נון כשהניח מארב בכיבוש העיר יריחו, ודוד כשברח בתחבולות

בשורה משמחת

חדש, 'המלך דוד' ביאור על ספר שמואל א, בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק האמונה בדרכו של דוד המלך.

להזמנות 055-67-25-138

השניה שלפני

ישנם אנשים ונשים רבים בדורנו שהמחשבות הפחות חיוביות, בלשון עדינה, פוקדות את מוחם מידי זמן. לעיתים זה פעם ביום, או בשבוע.. ישנם שאף סובלים מכך תקופה ארוכה יותר, וישנם שפעם בחודש זה גם מספיק להם.

דיברנו בעבר כיצד ניתן "לתקוף" את אותן מחשבות, על ידי החלפתן במחשבה טובה אחרת באופן קבוע והחלטי. וכמובן שלכל אחד בדרגתו יש את הטיפול המתאים לו. אך הפעם בחרנו לכתוב על זיהוי "השניה שלפני", שניה לפני שמגיחה לה המחשבה הלא טובה, המייאשת, לעיתים ישנו מצב קבוע שקורה וגורם לה להיכנס. לרוב התהליך מתנהל בתת מודע וקשה לאדם לשים אצבע על המצב הקבוע – אך ישנם מצבים שכאשר נתחיל לשים לב לכך, נוכל להצביע על השניה שלפני.

לדוגמה: ישנה אישה שברגע שהיא מאוד עייפה נכנסות לה מחשבות לא טובות, וזו יכולה להיות מחשבה תמימה מאוד מהסוג של "איך אחתן את ילדיי?", "איך אסתדר כלכלית?" או "איזה חתן ירצה אותי?". כל מיני מחשבות מהסוג שאין עליהן תשובה, אלא הן רק מלחיצות ומכניסות למחשבות מיותרות של למה, כמה ואיך.. ומה נעשה.. ותמיד התוצאה היא סוג של ייאוש.. כי לא בידנו זאת.

וישנו גבר שברגע שהוא רעב יכול להתערער לו המצב הנפשי, ואם הוא באותו רגע נכנס למחשבות או שוקע לתהיות מסוימות על העבר או העתיד.. זה לא עוזב אותו. ברגע שהמערכת החיסונית שלנו לא במיטבה, זוהי הזדמנות פז למחשבות לא טובות להתנגב. אין לנו כביכול כוח לעמוד כנגדן. מערכת חיסונית נמוכה זה לא אומר רק בזמן חולי חלילה, אלא גם בזמן קושי פיזי או נפשי, בזמן עייפות או רעב, עצבות או דיכאון.. בכל מצב שאנחנו קצת חלשים מלהתמודד כנגד הקולות הלא מעודדים שיש בתוכנו לפעמים.

ברגע כזה – שגילית מהי 'השניה שלפני' שלך, פשוט תלמדי איך לא להיכנס לזה באותו רגע, אלא לבצע מעוף. את עייפה ומתחילה לחשוב.. כבר הבנת לאן זה מוביל (וזה יכול להוביל גם לסתם הרגשת ייאוש או לחץ, לא חייב שזה יוביל לחרדה מתמשכת) אז בשבירר שניה את אומרת לעצמך "עכשיו זה לא הזמן, לכי לישון, נדבר על זה מחר". לעקוף את המחשבה, לא לתת לה בכלל מקום ברגע של חולשה. ובכוונה אנחנו אומרים שחשוב על זה מחר, כדי לבלבל את היצר הרע.. אנחנו לא לגמרי מתעלמים ממנו אלא נותנים לו מקום, אבל לא עכשיו. מזהים את הרגעים הללו, עוקפים אותם ומשחררים.. בלי לחץ עצמי. לא תמיד זה זמן טוב לחשוב מחשבות לעומק או לשאול את עצמך שאלות שאין עליהן תשובות.

ברגעים כאלו של חולשה מסוימת, יצר הרע רוצה להכניס גם מחשבות מסוג "גילוי עתידות" – פתאום הוא מראה לך איזה קשה עוד יהיה לך.. מה עוד מחכה לך.. מי ירצה אותך במצבך.. איזה ילדים יהיו לך.. איזה ארוך ההריון הזה... בקיצור – איך תשרדי? מחשבות מייאשות על העתיד.

וגם כאן אומרים לעצמנו (אפילו בקול רם) – "טוב, נחשוב על זה מחר.. עכשיו זה לא הזמן". ולעשות את הדבר שפותר את ה"השניה לפני". אם את עייפה – תישני, אם את רעבה – תאכלי, ואם את סתם חלשה – תתחזקי (על ידי מנוחה, מוזיקה, ספורט, צחוק וכדומה...). ומחר – שאת יותר חזקה נפשית את יכולה כבר להתמודד עם השאלות הללו. כי התשובה על כולם היא "אל תדאגי, הכול יהיה טוב בטוח! למה? כי השם אוהב אותי..." וכך נחתם הסיפור.

שהרי תשובות באמת שאין לנו. הכול מנוהל על ידי בורא עולם. זוהי ההצלה הגדולה ביותר מבבלולים בנפש. להכניס את הקב"ה לכל תמונה ולכל מצב.

לרכישת הספר "תוכו רצון אהבה" מאת מחברת הטור:

0583266571

זכות בני

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן (כה. יא) שואל האור החיים הקדוש מדוע פירטה התורה את יחוסו של פינחס, מי היה אביו ומי היה סבו? ומשיב כך: "ואולי נתכוון שייזכרו אבותיו לטובה". והרי הדבר מופעים! יהודי מקיים מצוה וזוכה ומזכה לא רק את אביו אלא גם את סבו.

מפליא הממוחשי זאת, שסיפר הרה"ג מזכה הרבים רבי מנשה בן פורת שליט"א (מח"ס "אור עליון") כפי ששמע מפי בעל המעשה: לפני כשבע שנים נפטר מר אבי זצ"ל לאחר חולי בלב, והוא אך בן מ"ח שנים. כעשרה חודשים לאחר פטירתו התרחש המעשה הבא: למדתי אז בשיבת "באר התלמוד" בירושלים, ובכל ליל שבת נהגתי ללמוד בבית הכנסת "עזרא הסופר" השוכן ברחוב של הישיבה - רחוב הטורים. באחת השבתות, עליתי על יצועי בתחילת הלילה, ובערך בשעה אחת בלילה, קמתי והלכתי יחד עם חברי משה כהן לבית הכנסת, במטרה ללמוד שם עד אור הבוקר. כשהגענו לבית הכנסת, הוא היה שמש מלומדים. בשלב מסוים, יצאתי לחצר בית הכנסת לצורך כל-שהוא, והנה אני רואה נער חילוני צעיר רץ ברחוב בבהלה. הוא נעצר ליד בית הכנסת, ושאל אותי בבהילות אם אפשר להיכנס. השבתי לו בחיוב, והתעניינתי לפשר הריצה המטרפת הזו. הוא הסביר לי, שחבריו רודפים אחריו כדי להכותו, ונכנס לבית הכנסת בצעדים מהוססים. הביט לכל עבר, התבונן והתפעל מהמקום. היות שלא היתה לו כיפה, הבאתי לו את הכיפה שלי, וכיסיתי ראשי במגבעת. "אז מה אתה בעצם עושה פה באמצע הלילה?", הוא שאל אותי לאחר שהסביר את נשימתו. הסברתי לו שאני לומד כאן תורה כל הלילה. הוא התפעל ואמר: "תאמין לי, אני מקנא בך! אני רגיל להעביר את לילות סוף השבוע ב...".

הצטדק "לא מכיר דברים כאלו. תאמין לי, פעם ראשונה אני בבית הכנסת, אפילו בר-מצוה לא עשו לי...".

לא ויתרתי לו ושכנעתי אותו שכדאי לו רק לשמוע סיפור מעניין. סיפרתי לו את הסיפור הידוע על המלך והכפרי, אשר המסר שלו הוא, שלא ניתן להסביר כיצד אני חש ומרגיש באמצעות הסברים ומילים, אלא צריך לחוש את הדברים בפועל כדי להרגיש את טעמם. "כך זה בתורה", הנחתי יד על כתפו, "אולי אתה חושב שלימוד התורה ח"ו משעמם ולא רלוונטי, אבל לאחר שתטעם את טעמה של התורה, רק אז תחוש את ערבותה, כמו שכתוב 'טעמו וראו כי טוב ה' (תהלים לד, ט)".

הנער התרגש מהסיפור, והתיישבו ללמוד יחד למעלה משעה. רק בשלוש לפנות בוקר הוא התנער ואמר שהוא חייב ללכת הביתה כדי שהוריו לא ידאגו. לאחר שנפרדנו לשלום, חשתי כי העייפות משתלטת עלי, וכי לא אצליח להישאר ער עד התפלה בניג החומה, לכן עליתי לישיבה לישון. והנה בחלומי אני רואה את אבי ז"ל עומד לפני ומדבר אתי. זה היה כל כך מוחשי, עד שהיה נראה לי כאילו אני רואה אותו בהקיץ.

בהתרגשות גדולה פנה אלי אבי ז"ל ואמר: "יפה עשית שחזקת את הנער הזה! בזכות המעשה הזה שעשית זכיתי להיכנס לראשונה בשבת קודש ללמוד תורה בישיבה של מעלה, דבר שלא זכיתי לו עד עתה!".

התפלאתי מאד על כך. הרי אבי ז"ל שמר תורה ומצוות, ולאחר שהיה מסיים את עבודתו במשרד הפנים היה מקפיד לקבוע עתים לתורה. בימי האחרונים כשנחלש ביותר, ולא יכול היה ללכת על רגליו, הוא קנה קולנועית בכסף רב, כדי שיוכל להגיע לשיעוריו של הגאון רבי יעקב יוסף זצ"ל, וכעת שומע אני שלא זכה להיכנס בשבת לישיבה של מעלה...

אבי ראה את תמיהתי, והסביר לי כך: "היות שלא ניסיתי להחזיר בתשובה את אחיי שהיו מחללי שבת, לכן נקבע בבית דין של מעלה במדה כנגד מדה, שלא אזכה להיכנס לישיבה של מעלה בשיעורים של שבת קודש. אבל עכשיו שקירבת את הנער בשבת, זה עשה רעש גדול בשמים, כי "ברא מזכה אבא" (הבן מזכה את נשמת אביו), ולכן זכיתי להיכנס לראשונה לשיעורי השבת. והנה עכשיו אני בשיעור של הרמב"ם..."

בסיום החלום הוסיף אבא משפט מוזר ביותר: "דע לך בני! שכל מי שיעשה מעשה טוב לעילוי נשמתו ויגרום לי נחת רוח, אמנליך כי נולד לו בעדו. אתה יכול לשאול את נתנאל, החברותאין של אחיך...". התעוררתי אחוז התרגשות מהחלום המסעיר. שיתפתי את ראש הישיבה שלי הרה"ג ר' יהודה כהן שליט"א בדבר החלום, והוא התפעל מאוד. אבל את המשפט האחרון של אבי ז"ל עדיין לא זכיתי להבין. והנה, בהגיעי לתפלת מנחה של שבת, אני רואה לנגד עיני את... נתנאל החברותאין של אחי, עליו דיבר אבי ז"ל בחלום הלילה. התפלאתי מאד: "מה עושה כאן נתנאל, הרי הוא גר בשכונת 'רמת שלמה', ומעולם לא בא לכאן בשבת?...".

ביום ראשון, בשיחת טלפון שקיימתי עם אחי, זכיתי להבין את כוונת אבי ז"ל. אחי סיפר לי, שמגיע 'מזל טוב' לחברותאין של נתנאל, כי נולד לו בשבת בן, לאחר 8 שנים מהנישואין! (וזה היתה הסיבה שהוא בא לישיבה בשבת). "אתה יודע בזכות מה נולד לו בן?" שאל אחי ואני נדרכתי מחריש לדעת היתאמת החלום. "בחודש אלול האחרון, החודש בו נפטר אבא, ראיתי את נתנאל עצוב. התעניינתי לפשר עצבונו, והוא סיפר לי שפלוני חייב לו אלף ש"ח, והוא מתחמק מהשבת החוב. כל כך היה מיואש מהחוב עד שאמר לי 'אם תצליח להוציא ממנו את הכסף, תקח את הכסף במתנה'. אחרי עמל ויגיעה הצלחתי להוציא את הכסף מאותו בר-נש. כשהגשתי את הכסף לנתנאל, הוא סירב לקחת, מאחר שכבר הבטיח לי את הכסף. בקשנו מראש החולל שהיה 'בורר' בינינו, והוא החליט שאת הכסף יש לתת לאמא. האלמנה הטרידה. אמא שמחה מאד על הכסף שהיתה מאד זקוקה לו לאחר ההוצאות המרובות שהוציאה בשבעה ובשלושים. כאות הכרת הטוב, היא החליטה להתפלל על נתנאל שיוכה לזרע של קיימא. ואכן אתמול, שזה בדיוק תשעה חודשים מזמן סיפור הכסף, הוא זכה לחבוק בן". באותו רגע הנבתי את כוונת אבי ז"ל שאמר: "אתה יכול לשאול את החברותאין של אחיך...". אכן כן, נתנאל עשה נחת רוח לאבא, בכך שעזר לאמא שתחיה, והוא המליץ טוב בעדו, שיוכה לזרע של קיימא" (אוצרותינו).

השדוך שקם רק לחצי יום

בפרשה שלנו מובא ענין שכרו של פנחס, הוא ניצל הזדמנות שבאה לידו ועשה אותה, אף שהסיכויים הטבעיים היו נגדו, ובחז"ל מובא כמה ניסים נעשו לו.

הרב מפוניבז' הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, כשנתמנה להיות רב בעיר פוניבז', היה לו חלום להפוך את פוניבז' למעצמה של חינוך.

להתחיל לממש את החלום היה צריך שטח קרקע גדול. זימנו לו מן השמים הזדמנות, הכומר של פוניבז' היה בן למשפחת האצולה שפעם שלטה בעיירה, והוא ידע שהוא לא מוריש כלום כי אין לו ילדים, החליט למכור את השטחים שלו. לפי ערך הקרקע היו שוים 60,000 רובל, הון עצום, אבל הוא פרסם שמי שיתן לו חצי מהמחיר 30,000 במזומן הוא ימכור לו את הקרקע. עבור הרב מפוניבז' זה היה הזדמנות חייו, הוא עלה אל הכומר והתחיל להתמקח, אמר לו תוריד ל-25,000 וסגרנו.

אמר לו הכומר אבל במזומן.

אמר לו הרב: אני צריך את זה למוסדות תורה, אין לי כסף אבל תן לי זמן לעשות סבב אצל עשירי רוסיה, הכומר לא אהב את הרעיון... ואז אמר תביא לי כעת 5,000 רובל במזומן, ואני אתן לך חודשיים לעשות סבב, אם בתום החודשיים יום א' בשעה 11:00 אתה לא עם הכסף אין עסקה, ואיבדת את דמי קדימה.

אמר הרב, אשאל את אשתי.

5,000 רובל היה הכסף של הנדוניה שקיבל הרב מפוניבז' מחמיו רבה של וייג', שאל את אשתו, והיא הסכימה, חזר, חתמו על זכרון דברים.

מיד נסע הרב מפוניבז' לפטרבורג, קובנה, וילנא ועוד, לחמם את לב העשירים בענין זה, כולם הסכימו עקרונית לתת לו, אבל אין להם עכשיו, הבטיחו שיש להם עסקים על הפרק ונתנו לו התחייבות שבעוד שלשה

חודשים ארבעה יקבל, בסך הכל הגיע לסכום אבל בעוד ארבעה חודשים, חזר לביתו, הגיעה השבת שלפני יום א' שהוא אמור לתת לכומר את הכסף, ולא, הוא הפסיד את ה-5,000 רובל.

למרבה המזל, חמיו וחמותו הגיעו אליהם שבת, ספר הרב מפוניבז' שהוא לא מקנא באף אחד בשבת שהוא עבר, הטיחו בו... מה עשית... מה השאיפות הלא נורמליות האלו... מה החלומות... מה אתה צריך קרקע של 60 דונם של אדמה, זה קריה... בקיצור חושך בעיניים.

איכשהוא במוצאי שבת נפרד, הלך ללמוד ובטח בה'.

בסיום הלימוד, שתיים בלילה, חזר לביתו, הוא מוצא את שני העשירים של העיירה, יושבים אצלו, שאל מה...

אמרו לו שמגיע להם מזל טוב הם השתדכו יחד, וכל אחד הבטיח נדוניה של 10,000 רובל, אבל כל אחד לא כל כך סומך על השני, אז החליטו להביא לרב, בפיקדון עד החתונה, אמר להם אין לי כספת לשמור את הכסף, אם אם רוצים אני אשתמש בכסף לצרכי מצוה, ובעוד חצי שנה בתאריך החתונה תקבלו את הכסף.

הסכימו.

הרב נטל פתק רשם, ונתן להם.

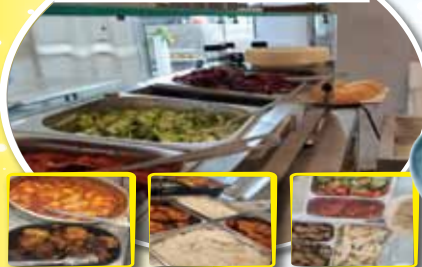
למחרת לאחר תפילת ותיקין, יצא הרב אל בית הכומר, עם 20,000 רובל, שילם לכומר ומשם הלכו לעירייה. ועשו העברת בעלות על שם הרב מפוניבז'.

בצהריים בא הביתה, שוב מחכים הגבירים, מה קרה? אמרו השדוך התפוצץ, רוצים את הכסף בחזרה, אמר להם השתמשתי לצרכי מצוה, קבענו חצי שנה תבואו ואחזיר לכם את הכסף. תוך שלשה חודשים מי שהבטיח נתן, ועוד אחד אחרי ארבעה חודשים, וסיפר הרב מפוניבז' שתוך חצי שנה היה לו את הכסף במלואו להחזיר. אתה תעשה את שלך והקב"ה יעשה את שלו.

כ"ט

המסעדה

מסעדת החסד מנחת יביע אומר
לפי ר"י ישעיה בן ר' משה מקרעסטור ז"ע

יש לכם שמחה במשפחה? ברית. חתונה. בר מצוה.

ידועה הסגולה לקיים סעודת עניים באותו היום לאנשים שאין להם.
בתרומה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה"
תהיו שותפים להאכיל למעלה ממאה ועשרים איש להצלחתכם

להשתתפות חייגו: 03-8000770

כ"ט

שותפים בהפעלת מסעדת החסד

וזוכים לדולר שנתכרך על ידי מרן שר התורה
רבי חיים קנייבסקי שליט"א.

בהוראת קבע של 200 ש"ח למשך שנתיים
תזכו להיות שותפים בהאכלת נזקקים
ותקבלו דולר של ברכה

לתרומות חייגו: 03-8000770

**ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ
רבנים מכולל "יביע אומר" 03-8000770**

ניתן להזמין שיעורי תורה לעדה האתיופית בטל': 052-7657390

באזור המרכז

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים